

A
B
C
D
E

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Avdelningens namn
Christina Lenander
tfn 508 05 142

Tjänsteutlåtande
3 april 2005

1 (3)

Dnr 400 - 068 - 2005

Sammanträde 26 april 2005

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Mobbing och annan kränkande behandling i Stockholms skolor -
Revisionsrapport, dnr.: 420/-02-2005

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar och åberopar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från revisionsgrupp 3 och 4.

Anders Meuller
stadsdelsdirektör

Elisabeth Barö Dérantz
avdelningschef

Sammanfattning

Revisorsgrupperna 3 och 4 har gjort en jämförande studie av enkätundersökningen, rörande mobbning och annan kränkande särbehandling, som genomförts vid 13 grundskolor och tre gymnasieskolor i staden år 2000 och 2004. Granskningen visar att en stor majoritet av eleverna trivs bra, känner sig trygga i skolan och upplever relationerna till kamrater, lärare och andra vuxna i skolan som positiva. Enkätsvaren visar här en positiv trend. I varje skola finns dock ett fåtal elever som känner sig otrygga. Det antalet har inte förändrats mellan undersökningsåren.

Enligt revisorerna behövs en för staden gemensam policy för att främja skolornas arbete mot alla former av kränkande behandling. De anser inte att Skolplanen eller Strategien för elevhälsa tillgodoser detta.

Bilaga: Revisionsrapport Mobbing och annan kränkande behandling i Stockholms skolor -

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats av Barn- ungdoms och skolavdelningen.

Ärendet

Revisorsgrupperna 3 och 4 har gjort en jämförande undersökning över arbetet mot mobbning och kränkande särbehandling vid 16 kommunala skolor i Stockholm. Rapporten har behandlats vid ett för grupperna gemensamt sammanträde 27 januari 2005. Därvid beslöts att sända rapporten till stadsdelsnämnderna och utbildningsförvaltningen för kännedom och eventuellt yttrande.

Förvaltningen synpunkter och förslag

Revisionens granskning av hur skolorna arbetar mot mobbning och annan kränkande särbehandling startade under hösten 2000 med en enkätundersökning till ca 1400 elever i 16 skolor. Skolorna var dels 13 grundskolor från fem stadsdelsnämnder, dels tre gymnasieskolor. Under våren 2001 intervjuade revisorerna skolornas elevvårdsteam / antimobbinggrupper vid dessa skolor, som en uppföljning av elevernas svar.

Under hösten 2004 har samma enkätundersökning genomförts vid samma skolor, för att se om någon förändring skett mellan åren. Intervjuer med skolornas elevvårdande personal och ansvariga för arbetet mot mobbning och kränkande särbehandling, kommer att genomföras senare under våren 2005.

Hässelby-Vällingby stadsdel var ej med i undersökningen.

Genom att revisionskontoret valt ett riktat urvalsförfarande, kan resultatet inte användas generellt för staden. Resultatet gäller endast de klasser som deltagit i undersökningen.

Den samlade bilden av undersökningarna visar att ca 90-95% av grundskolans elever trivs bra, är trygga och har vänner i skolan. Det är en klar ökning från förra mätningstillfället. Eleverna i skolår nio avviker i båda undersökningarna något negativt.

På enkätfrågorna om mobbning, uppger 15-20% av eleverna att det skett någon gång. När man läser elevernas öppna svar på dessa frågor, kan man se att begreppet mobbning ibland står för ” – min bästa vän leker med någon annan, - ibland får jag inte vara med, - jag var lite mobbad i femman eller - några blir retade.”

Flera svar visar på att eleverna uppskattar Friends / kamratstöderna och talar om att det inte finns någon mobbning på deras skola.

Det är fortfarande alltför vanligt att elever använder könsord till varandra i skolan, men glädjande nog visar jämförelsen mellan åren en klart vikande tendens. I de öppna svaren talar eleverna om att det inte är så illa menat, utan att orden hora och bög numera används som svärord.

Enligt eleverna talar man inte så ofta på lektionerna om hur man ska vara mot varandra i skolan. Detta sker mest i de lägre åldrarna och mera sällan i skolår nio. Detta kan bero på att eleverna i skolår nio har ett pressat schema, med ämneslärare och kursplaner, där det inte ges utrymme till diskussioner kring sociala relationsfrågor. Sådana frågor tas upp med klassföreståndare / mentor eller i de skolor som infört Livskunskap på schemat under dessa lektioner.

Undersökningsresultaten visar att de vuxna i skolan i dag tidigare lägger märke till och ingriper när elever far illa. Detta är en positiv förändring, som kommer att bidra till att skolornas arbetsmiljö för eleverna ytterligare förbättras.

I Revisionskontorets bedömning och slutsatser tar man upp sitt krav på en för staden gemensam policy för arbetet mot mobbning. Revisionskontoret tar även upp sitt krav på konkreta anvisningar för dokumentation, sekretess och förvaring av handlingar i samband med mobbningsärenden för skolorna.

Förvaltningens förslag

Jämförelsen mellan åren visar på att de undersökta skolornas arbete mot mobbning och kränkande särbehandling givit resultat i en förbättrad situation för eleverna, även om förändringen inte är stor.

Revisorernas krav på en för staden gemensam policy, anser förvaltningen vara onödig. Stockholms stads ”Skolplan” och ”Strategi för skolhälsa” ger tillsammans med Skolverkets Allmänna råd med kommentarer ” För arbetet med att motverka alla former av kränkande behandling” tillräckliga direktiv, för att skolorna skall kunna forma sitt arbete mot mobbning och kränkande särbehandling på ett korrekt sätt. Varje skola måste från skolans egna utgångspunkter skriva sina lokala handlingsplaner även inom detta område.

Däremot bör staden skapa anvisningar för dokumentation, sekretess och förvaring av handlingar i samband med mobbningsärenden.
